

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Εκπαίδευσης
στην Εφαρμοσμένη Πληροφορική

Σωτηριάδου Μαργαρίτα

«Η αποτελεσματικότητα των διδακτικών μεθόδων σε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες- δυσλεξία στην Α' Βάθμια εκπαίδευση. Μια μελέτη περίπτωσης σε Δημοτικό Σχολείο της Κύπρου »

Διπλωματική εργασία

Επιβλέπουσα: Δέσποινα Μακρίδου – Μπούσιου

Θεσσαλονίκη 2007-2008

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας συστηματικής εφαρμογής διδακτικών μεθόδων στα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες-δυσλεξία.
- Παρουσίαση και ανάλυση τεσσάρων περιπτώσεων από παιδιά με δυσλεξία.
- Δημιουργία μιας εναλλακτικής διδακτικής μεθόδου η οποία θα περιλαμβάνει ένα μείγμα παραμέτρων των ήδη υπαρχόντων διδακτικών μεθόδων.

ΟΡΙΣΜΟΣ

Δυσλεξία=Dys(δυσ, δηλαδή δυσκολία)+Lexis(γραπτή λέξη).

«Η δυσλεξία ή ειδική δυσκολία μάθησης είναι μια εκ φύσεως οργανωτική ανικανότητα που χειροτερεύει τη γραφική επιδεξιότητα, το μικρό όριο μνήμης και αντίληψης και έτσι αναχαιτίζει την ανάπτυξη και μάθηση ανάγνωσης ορθογραφημένης γραφής και κάποτε και αριθμητικής. Συνέπεια της δυσλεξίας μπορεί να είναι απλή δυσκολία στα προαναφερθέντα, μέχρι και πλήρη αναλφαβητισμό »
(British Dyslexia Institute)

**ΤΥΠΟΙ
ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ**

```
graph TD; A[ΤΥΠΟΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ] --- B[ΕΙΔΙΚΗ Ή ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΔΥΣΛΕΞΙΑ]; A --- C[ΕΠΙΚΤΗΤΗ ΔΥΣΛΕΞΙΑ]; B --- D[ΟΠΤΙΚΗ ΔΥΣΛΕΞΙΑ]; B --- E[ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΔΥΣΛΕΞΙΑ];
```

**ΕΙΔΙΚΗ Ή
ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ
ΔΥΣΛΕΞΙΑ**

**ΕΠΙΚΤΗΤΗ
ΔΥΣΛΕΞΙΑ**

**ΟΠΤΙΚΗ
ΔΥΣΛΕΞΙΑ**

**ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ
ΔΥΣΛΕΞΙΑ**

ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Θα υπάρχουν πάντα:

- δυσκολίες στο γραπτό λόγο,
- δυσκολίες στη γραφή,
- σοβαρά προβλήματα στην ορθογραφία,
- αργοπορία στη μάθηση της ανάγνωσης.

Θα υπάρχουν συχνά:

- δυσκολίες στα μαθηματικά, ειδικά στην αφομοίωση συμβόλων και μορφών όπως οι πίνακες πολλαπλασιασμού,
- προβλήματα στη βραχυπρόθεσμη μνήμη και οργάνωση,
- δυσκολίες στην παρακολούθηση οδηγιών και αλληλουχίας δραστηριοτήτων,
- προβλήματα στην κατανόηση γραπτών κειμένων

Θα υπάρχουν μερικές φορές:

- δυσκολίες στον προφορικό λόγο
- σύγχυση δεξιού και αριστερού.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

1. ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

- α. Δυσχέρεια και βραδύς ρυθμός στην ανάγνωση.
- β. Καθρεφτική ανάγνωση (π.χ.ε-3,άλλο-όλα,β-θ,).
- γ. Δυσκολία στην διάκριση διαφορετικών λέξεων που έχουν τα ίδια γράμματα (π.χ. μόνος-νόμος).
- δ. Δυσκολία στην ανάγνωση και προφορά ασυνήθιστων και πολυσύλλαβων λέξεων.
- ε. Αντικατάσταση λέξης με άλλη παρόμοιας σημασίας (π.χ.νύχτα-βράδυ).

2. ΣΤΗ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

- α. Ακατάστατη και δυσανάγνωστη γραφή
- β.Καθρεφτική γραφή (πχ. ρ-9,αχ-χα)
- γ.Αντικατάσταση, παράλειψη και αντιμετάθεση γραμμάτων (π.χ. κάνω-χάνω,γιορτή-γιατρή)

ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

- δ. Υπερβολικά ορθογραφικά λάθη που συχνά είναι διαφορετικά στις ίδιες λέξεις.
- ε. Απροθυμία για γράψιμο.

3. ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

- α. Δυσκολία στη διάκριση αριστερού-δεξιού
- β. Δυσκολία στην αντίληψη των εννοιών της διαδοχής, της σειράς και της διεύθυνσης (π.χ. δυσκολία στη μάθηση των μηνών με τη σωστή σειρά).
- γ. Δυσκολία στη βραχύχρονη και στη μακρόχρονη μνήμη.
- δ. Σύγχυση στην αντίληψη της έννοιας του χρόνου (π.χ. σύγχυση μεταξύ του πριν και του μετά, του αύριο και του χτες).
- ε. Ενδεχόμενη αδυναμία συγκέντρωσης και κινητική αδεξιότητα ή υπερκινητικότητα.
- ζ. Χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Η ειδική εκπαίδευση στο Δ' Δημοτικό Σχολείο Πάφου

- Το σχολείο επισκέφθηκα την περίοδο 11/4/2007-26/4/2007 ανήκει στην ομάδα λειτουργίας εργασίας για την προαγωγή του αλφαριθμητισμού και της σχολικής επιτυχίας.
- Στο Δ' Δημοτικό Σχολείο Πάφου φοιτούν τέσσερις μαθητές, οι οποίοι είναι εγκεκριμένοι για παροχή ειδικής εκπαίδευσης,
- Λειτουργεί τμήμα ειδικής εκπαίδευσης το οποίο επισκέπτονται οι μαθητές δύο φορές τη βδομάδα.
- Κατάρτιση των αναλυτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τον κάθε μαθητή ξεχωριστά.
- Οργάνωση εκπαιδευτικού υλικού, εποπτικών μέσων και προετοιμασία κατάλληλου χώρου ειδικής εκπαίδευσης για την ομαλή διεξαγωγή της συνεργασίας με τις περιπτώσεις των μαθητών.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (1)

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΙΔΙΟΥ:

Η Α φοιτά στη Στ' τάξη. Είναι παιδί πολύ φιλικό και συνεργάσιμο. Παρουσιάζει σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες κυρίως στη γραφή, τη γραπτή έκφραση και τα μαθηματικά και αδυναμία στη βραχύχρονη και μακρόχρονη μνήμη. Επίσης ο χρόνος συγκέντρωσης της είναι πολύ σύντομος.

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ – ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

Η μαθήτριά δεν παρουσιάζει οποιεσδήποτε κινητικές και αισθητηριακές αδυναμίες. Ανταποκρίνεται χωρίς δυσκολίες σε δραστηριότητες λεπτής κινητικότητας. Μπορεί να εκτελεί με ευκολία δραστηριότητες οπτικοκινητικού συντονισμού.

Γ. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

Δεν συμπεριφέρεται ανάλογα με την ηλικία της και μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ένα συναισθηματικά ανώριμο παιδί. Παρουσιάζει χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοεικόνα και δεν την ενδιαφέρει καθόλου ο εαυτός της.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ: Γραπτή έκφραση- Γραφή

1. Να βελτιώσει τη γραπτή έκφραση,
2. Να περιορίσει τα ορθογραφικά λάθη

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Να κατανοήσει και να εφαρμόσει τα στάδια για τη συγγραφή εκθέσεων,
 - Να καταγράφει τις ιδέες της,
 - Να καταγράφει τι θα γράψει σε κάθε παράγραφο,
 - Να γράφει μικρές εκθέσεις χρησιμοποιώντας παραγράφους,
 - Να γράφει εκθέσεις με ορθή δομή(πρόλογο, κυρίως θέμα),
2. Να γράφει ορθογραφικά σωστές 10 λέξεις (νύχτα, τυρί, γυάλα, πτηνό, φωτιά, φωλιά, δάκτυλο, τύμπανο, φυτό, ζυγαριά)

ΜΕΣΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ακολουθία σχεδιαγράμματος για τη δόμηση μιας έκθεσης
2. Διδασκαλία των λέξεων με βάση την εικονογραφημένη μέθοδο,
 - Σύντομη συζήτηση γύρω από τη σημασία της λέξης και απόφαση σχετικά με το πως να ζωγραφιστεί το γράμμα το οποίο δύσκολα απομνημονεύεται,
 - Ζωγραφίζεται στο πίνακα το σκίτσο έτσι ώστε το παιδί να παρακολουθήσει τη μετατροπή του σχήματος του γράμματος,
 - Ζωγραφίζεται το σκίτσο που είχε προταθεί, πάνω στα γράμματα της λέξης (η λέξη ήταν ήδη γραμμένη στα τετράδια με πολύ μεγάλα γράμματα, με παχύ μαρκαδόρο)

A. Γνωσιοαντιληπτικός τομέας:

- 1. Προαναγνωστικές / Αναγνωστικές δεξιότητες (αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, κατανόηση)*
 - παρουσίαζε μεγάλη διάσπαση προσοχής, ο χρόνος συγκέντρωσης της ήταν πολύ μικρός .
 - μπορούσε να αναγνώσει με ταχύτητα και ρυθμό χωρίς να κάνει λάθη αποκωδικοποίησης, τηρώντας τα σημεία στίξης.
 - Σε κείμενο με σειροθέτηση εικόνων μπορούσε να βάλει τις εικόνες στη σειρά, ωστόσο στη διαδικασία περιγραφής τους συμπεριλάμβανε άσχετα στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο των εικόνων.
- 2. Προφορικός λόγος / Επικοινωνία:*
 - είναι ένα εκφραστικό παιδί που μπορεί να περιγράψει γεγονότα, να εκθέτει τις εμπειρίες της με σαφήνεια και να διηγείται ιστορίες με λογική χρονική συνέχεια.
 - Πολύ συχνά παρέμβαλλε στις περιγραφές της φανταστικά γεγονότα που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα περιγράφοντας τα με αρκετή λεπτομέρεια.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

3. Γραφή / Γραπτή Έκφραση:

- η γραφή της ήταν ευανάγνωστη και τα γράμματα της καλοσχηματισμένα.
- συχνά δεν χρησιμοποιούσε τόνους και τελείες όταν έγραφε, ωστόσο μετά από παρότρυνση μπορεί και να το έκανε.
- δεν μπορούσε να κατανοήσει την χρήση του κόμματος.
- αν και γνωρίζει τους βασικούς κανόνες ορθογραφίας δεν τους χρησιμοποιούσε κατά τη διάρκεια της γραφής με αποτέλεσμα τα γραπτά της να είναι ανορθόγραφα.
- στη γραπτή έκφραση έχει φαντασία και εκφράζει αρκετά καλά τις σκέψεις της στο χαρτί.
- αν και το λεξιλόγιο της είναι καλό, πολλές φορές οι προτάσεις της δεν ήταν ορθά δομημένες.
- Η έκφραση της και οι ιδέες της έμοιαζαν παιδικές και δεν ανταποκρίνονται στο επίπεδο της ηλικίας της.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (2)

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΙΔΙΟΥ:

Ο Π τώρα φοιτά στη Στ' τάξη του δημοτικού. Στην Α' τάξη του Δημοτικού παρατηρήθηκε να παρουσιάζει δυσκολίες στην ανάγνωση και τη γραφή. Στη Γ' τάξη του Δημοτικού αξιολογήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας όπου εντοπίστηκαν μαθησιακές δυσκολίες. Μετά από αξιολόγηση που έγινε με τα τεστ WISC-III και Αθηνά τα αποτελέσματα έφεραν ενδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ενδεικτικής Μαθησιακής Διαταραχής στην Ανάγνωση και Γραπτή έκφραση. Παρουσιάζει χαρακτηριστικά Διαταραχής ελλειμματικής προσοχής.

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ – ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

Ο Π δεν παρουσιάζει οποιεσδήποτε κινητικές και αισθητηριακές αδυναμίες. Ανταποκρίνεται χωρίς δυσκολίες σε δραστηριότητες λεπτής κινητικότητας. Επίσης μπορεί να εκτελεί με ευκολία δραστηριότητες οπτικοκινητικού συντονισμού.

Γ. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

Είναι ένα παιδί με χαμηλά κίνητρα επίδοσης και χαμηλή αυτοπεποίθηση στο μαθησιακό τομέα. Στη τάξη της ειδικής αγωγής εργάζεται με προθυμία αν και αντιδρά αρνητικά σε δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με ανάγνωση και γραφή.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ: : Ανάγνωση-κατανόηση κειμένου

1.Να βελτιώσει την αναγνωστική του ικανότητα

2.Να αναπτύξει την ικανότητα κατανόησης κειμένων

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- 1-Να βελτιώσει το ρυθμό της ανάγνωσης του
- Να διαβάζει με ευχέρεια πολυσύλλαβες λέξεις
- Να μην σταματά σε επίπεδο λέξης κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης
- Να μπορεί να αποδίδει κείμενο του επιπέδου της Ε΄ τάξης μιας περίπου σελίδας
- 2-Να συγκεντρώνει τη προσοχή του κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης.
- Να κατανοεί το νόημα κειμένου του επιπέδου της τάξης του το οποίο διαβάζει ο ίδιος
- Να περιγράφει με σαφήνεια το περιεχόμενο του κειμένου

ΜΕΣΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1-Να απομονώνεται η λέξη στην οποία κάνει λάθος το παιδί
- Να εντοπίζει το ίδιο το παιδί το λάθος
- Να γίνετε συλλαβική κατάτμηση της λέξης από το μαθητή
- Θετική ενίσχυση κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης έτσι ώστε το παιδί να αποκτήσει θετική αυτοεικόνα.
- 2.-Κείμενα για ανάγνωση του επιπέδου της Ε΄ τάξης. Κείμενα με επίκαιρα θέματα
- Συζήτηση πάνω στο κείμενο
- Επεξεργασία κάθε παραγράφου ξεχωριστά
- Ερωτήσεις κατανόησης για ολόκληρο το κείμενο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

A. Γνωσιοαντιληπτικός τομέας:

- 1. Προαναγνωστικές / Αναγνωστικές δεξιότητες (αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, κατανόηση)*
 - Ο Π κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης μου παρουσίαζε ιδιαίτερα προβλήματα στην αναγνωστική ικανότητα.
 - Ο αναγνωστικός ρυθμός ήταν βραδύς και η ανάγνωση του συλλαβική,
 - Παρουσίαζε ιδιαίτερες δυσκολίες στην απόδοση πολυσύλλαβων λέξεων, διέκοπτε την αναγνωστική ροή συλλαβίζοντας και κάνοντας στάσεις μέσα στις λέξεις.
 - Μπορούσε να αναγνωρίζει τα δίψηφα σύμφωνα και φωνήεντα και ήταν σε θέση να τα αποδώσει με ευχέρεια.
 - Επίσης παρουσιάζει πρόβλημα συγκέντρωσης, δυσκολία στο να ακολουθεί οδηγίες και να ολοκληρώσει μια δραστηριότητα που αρχίζει.
 - Στη παρατήρηση εικόνων μπορούσε να συγκρατήσει και να ανακαλέσει μερικές μόνο από αυτές που είχε δει.
- 2. Προφορικός λόγος / Επικοινωνία:*
 - Στο προφορικό λόγο ο Π εκφράζεται με σαφήνεια,
 - Είναι σε θέση να δώσει πληροφορίες, να περιγράψει γεγονότα με χρονική αλληλουχία και να εκφράσει τις ιδέες, τα συναισθήματα και τις εμπειρίες του.

3. Γραφή / Γραπτή Έκφραση:

- Η γραφή του Π είναι ακατάστατη και τα γράμματα του δεν είναι καθαρά και ευανάγνωστα.
- Δεν έχει αποκτήσει αυτοπεποίθηση στο γράψιμο και η διαδικασία της γραφής του προκαλούσε δυσαρέσκεια.
- Κατά τη διάρκεια της γραφής πολύ συχνά παρέλειπε τους τόνους και άφηνε μεγάλη απόσταση μεταξύ των λέξεων.
- Αν και γνωρίζει τους κανόνες ορθογραφίας, χρειαζόταν συνεχής επαναλήψεις για να τους επαναφέρει στη μνήμη του και δεν τους εφάρμοζε με αποτέλεσμα τα γραπτά του να είναι πάντοτε ανορθόγραφα.
- Στη γραπτή έκφραση η διατύπωση και η έκφραση του είναι χαμηλού επιπέδου.
- Οι προτάσεις του συχνά ήταν σύντομες και λανθασμένα δομημένες,
- Οι εκθέσεις του δεν ακολουθούσαν ορθή δομή με πρόλογο κυρίως θέμα και επίλογο.
- Μπορούσε όμως να αποδώσει το νόημα ενός κειμένου με σαφήνεια στο γραπτό λόγο και να δώσει τις απαραίτητες πληροφορίες.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (3)

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΙΔΙΟΥ:

- Η Γ είναι μαθήτρια της Στ' τάξη του δημοτικού.
- Παρουσιάζει έντονες μαθησιακές δυσκολίες, διάσπαση προσοχής και συναισθηματικά προβλήματα.
- Το περιστατικό με το μικρότερο αδερφό της ο οποίος πέθανε μπροστά στα μάτια της, επηρέασε πολύ τη ψυχολογική της κατάσταση.

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ – ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

- Η Γ δεν παρουσιάζει οποιεσδήποτε κινητικές και αισθητηριακές αδυναμίες.
- Ανταποκρίνεται χωρίς δυσκολίες σε δραστηριότητες λεπτής κινητικότητας.
- Επίσης μπορεί να εκτελεί με ευκολία δραστηριότητες οπτικοκινητικού συντονισμού.

Γ. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

- Η Γ είναι ένα ανώριμο παιδί με συναισθηματικά προβλήματα.
- Η διάθεση της δεν ήταν σταθερή και μπορούσε πολύ εύκολα να ξεχάσει ότι ήταν λυπημένη και να συνεχίσει τη μέρα της ευτυχισμένη.
- Δεν έχει αναπτύξει καθόλου θετική αυτοεικόνα και αυτοεκτίμηση.
- Έχει πολύ χαμηλά κίνητρα επίδοσης λέγοντας ότι ποτέ δεν θα καταφέρει να μάθει να διαβάζει και να γράφει.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ: : Ανάγνωση-κατανόηση κειμένου

1. Να βελτιώσει την αναγνωστική της ικανότητα
2. Να κατανοεί το περιεχόμενο μικρών και απλών κειμένων

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΣΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1- Να αποδίδει ορθά την ένδειξη του τόνου.</p> <p>-Να αποδίδει ορθά τα συμπλέγματα τρ, βρ, γρ.</p> <ol style="list-style-type: none">α) Να ονομάζει τα συμπλέγματα.β) Να εντοπίζει τα συμπλέγματα μέσα σε λέξεις.γ) Να διαβάζει λέξεις που περιέχουν τα συμπλέγματα.δ) Πρόγραμμα αποκατάστασης. <p>Συγκερασμός γλωσσικών φθόγγων με εικόνες.</p> <p>2 - Να αποδίδει το νόημα του κειμένου που διαβάζει.</p> <ol style="list-style-type: none">α) Να κατανοεί λέξεις και φράσεις από το κείμενο που διαβάζει	<p>-1- Συλλαβική κατάτμηση της λέξης που το παιδί δυσκολεύεται να τονίσει σωστά.</p> <ol style="list-style-type: none">α) Χτύπημα του χεριού στη συλλαβή που πρέπει να τονιστεί <p>2.- Φυλλάδια με άτονες λέξεις για τονισμό.</p> <ul style="list-style-type: none">- Λέξεις για ανάγνωση.- Συσχέτιση όλων των συμπλεγμάτων με λέξεις κλειδιά.- Να ενώνει κομμένα γράμματα που συνθέτουν τα συμπλέγματα- Να σχηματίζει λέξεις με αυτά.- Να χρωματίζει τα συμπλέγματα που εντοπίζει μέσα στις λέξεις

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

A. Γνωσιοαντιληπτικός τομέας:

1. Προαναγνωστικές / Αναγνωστικές δεξιότητες (αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, κατανόηση)

- Η Γ παρουσίαζε σοβαρές δυσκολίες στην ανάγνωση και χρειαζόταν βοήθεια σε επίπεδο διορθωτικής ανάγνωσης.
- Αν και ήταν σε θέση να γνωρίζει τα γράμματα της αλφαβήτας πολλές φορές μπέρδευε μερικά σύμφωνα μεταξύ τους.
- Συχνά αντικαθιστούσε και παρέλειπε γράμματα μέσα στις λέξεις με έντονη δυσκολία σε συνδυασμούς μερικών συμφώνων.
- δυσκολευόταν να διαβάσει πολυσύλλαβες λέξεις ειδικά όταν αυτές περιείχαν δίψηφα σύμφωνα.
- Στη προφορική περίληψη η ιστορία που διηγιότανε δεν παρουσίαζε χρονική αλληλουχία και πολλές φορές παρέμβαλλε δικά της στοιχεία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

2. Μαθηματικά (έννοιες, αριθμητικές πράξεις, λύση προβλήματος):

- Στα μαθηματικά είναι σε θέση να γνωρίζει έννοιες όπως περισσότερα- λιγότερα, μεγαλύτερο-μικρότερο, μισά-διπλάσια.
- Μπορεί να λύσει απλές πράξεις αφαίρεσης οριζόντιες και κάθετες π με αριθμούς μέχρι το 30 με κρατούμενο και δανεισμό.
- Δεν μπορεί να ανακαλέσει αυτόματα αποτελέσματα και χρησιμοποιεί τα δάχτυλα της για να δώσει το αποτέλεσμα.
- Έχει κατανοήσει την έννοια του πολλαπλασιασμού και γνωρίζει τους πίνακες μέχρι το 5.
- Στην επίλυση προβλημάτων χρειάζεται βοήθεια στη κατανόηση του προβλήματος, συνήθως δεν μπορεί να κατανοήσει τι ζητά το πρόβλημα και να επιλέξει τη πράξη την οποία θα χρησιμοποιήσει.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (4)

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΙΔΙΟΥ:

- Ο Α φοιτά στη Δ' τάξη Δημοτικού.
- Σε μικρή ηλικία παρουσίασε προβλήματα, καθυστέρησε να μιλήσει και παρουσιάζει γενική καθυστέρηση στην ανάπτυξη του λόγου, καθώς και προβλήματα όρασης.
- Παρουσιάζει υπερκινητικότητα, διάσπαση προσοχής.
- προβλήματα μνήμη και σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες και σοβαρής μορφής δυσλεξίας.

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ – ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

- Ο Α είναι υπερκινητικό άτομο.
- Όταν δεν συγκεντρώνεται συμπεριφέρεται ανήσυχα, γελάει χωρίς λόγο ή χτυπά τα χέρια τους στο θρανίο.
- παλαιότερα αντιμετώπιζε προβλήματα λεπτής κινητικότητας, τώρα δεν παρουσιάζει οποιεσδήποτε κινητικές και αισθητηριακές αδυναμίες.
- δεν μπορεί να εκτελεί με ευκολία δραστηριότητες οπτικοκινητικού συντονισμού λόγω του προβλήματος όρασης του.

Γ. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ:

- Ο Α είναι παιδί ντροπαλό αλλά πολύ πρόθυμο.
- Είναι παιδί με χαμηλή αυτοεκτίμηση και χαμηλά κίνητρα επίδοσης.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ: : Ανάγνωση-κατανόηση κειμένου

1. Να βελτιώσει την αναγνωστική της ικανότητα

2. Να κατανοεί το περιεχόμενο μικρών και απλών κειμένων και να κάνει περίληψη

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- 1- Να αποδίδει ορθά την ένδειξη του τόνου.
- Να αποδίδει ορθά τα δίψηφα – συμπλέγματα
γγ, γκ
- α) Να ονομάζει τα δίψηφα σύμφωνα.
- β) Να εντοπίζει δίψηφα σύμφωνα μέσα σε λέξεις.
- γ) Να διαβάζει λέξεις που περιέχουν τα δίψηφα σύμφωνα.
- δ) Να διαβάζει προτάσεις που περιέχουν δίψηφα σύμφωνα.
- ε) Να αποδίδει ορθά το συνδυασμό δύο συμφώνων με ένα φωνήεν
- Να διαβάζει με ευχέρεια τρισύλλαβες λέξεις

ΜΕΣΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Άσκηση: Άκουσε προσεκτικά και δείξε τη σωστή Εικόνα.
- α) Ένωσε τις συλλαβές για να σχηματιστεί η λέξη.
- β) Ένωσε τα συμπλέγματα με την εικόνα που περιέχει το σύμπλεγμα
- Συλλαβική κατάτμηση της λέξης που το παιδί δυσκολεύεται να τονίσει σωστά.
- α) Χτύπημα του χεριού στη συλλαβή που πρέπει να τονιστεί
- Καρτέλες με τα δίψηφα σύμφωνα.
- Συνδυασμός των δίψηφων συμφώνων με λέξεις κλειδιά.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ: Μαθηματικά

1. Να λύνει απλά προβλήματα όλων των πράξεων.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΜΕΣΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none">- Να λύνει μαθηματικά προβλήματα όλων των πράξεων με αριθμούς μέχρι το 50.- Να λύνει προβλήματα που περιέχουν τις έννοιες «μισά- διπλάσια», «περισσότερα- λιγότερα».- Να συλλέγει τα δεδομένα του προβλήματος.- Να επιλέγει την πράξη που θα χρησιμοποιήσει και να δικαιολογεί την επιλογή του	<ul style="list-style-type: none">- Ασκήσεις απλών προβλημάτων.- Διάφορα αντικείμενα που θα χρησιμοποιηθούν ως οπτικά βοηθήματα.- Λεκτική καθοδήγηση.- Σταδιακή μείωση ερεθίσματος.- Μέθοδος αυτοδιόρθωσης από το μαθητή

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

A. Γνωσιοαντιληπτικός τομέας:

1. Προαναγνωστικές / Αναγνωστικές δεξιότητες (αποκωδικοποίηση, ευχέρεια, κατανόηση)

- Ο Α παρουσίαζε δυσκολίες στην ανάγνωση και χρειαζόταν βοήθεια σε επίπεδο διορθωτικής ανάγνωσης.
- Πολλές φορές μπέρδευε πολλά σύμφωνα μεταξύ τους,
- Αντικαθιστούσε και παρέλειπε γράμματα μέσα στις λέξεις και δυσκολευόταν να αποδώσει μερικούς συνδυασμούς συμφώνων.
- Δεν μπορούσε να τονίσει σωστά τις λέξεις και δεν ακολουθούσε τα σημεία στίξης.
- Λόγω της φοβίας που παρουσίαζε για τη διαδικασία της ανάγνωσης, χρειαζόταν συνεχώς ενίσχυση και ενθάρρυνση για να διαβάσει.
- Στην προφορική περίληψη όμως, η ιστορία που διηγείτο δεν παρουσίαζε χρονική αλληλουχία και πολλές φορές ξεχνούσε να αναφέρει στοιχεία του κειμένου.

2. Μαθηματικά (έννοιες, αριθμητικές πράξεις, λύση προβλήματος):

- Στα μαθηματικά ο Α ήταν σε θέση να γνωρίζει έννοιες όπως περισσότερα- λιγότερα, μεγαλύτερο- μικρότερο, τα σύμβολα $<$ και $>$.
- Δυσκολευόταν σε απλές έννοιες όπως μισά- διπλάσια.
- Γνώριζε, έγραφε και σύγκρινε τους αριθμούς μέχρι το 50 και μπορούσε να λύσει απλές πράξεις πρόσθεσης και αφαίρεσης, κάθετες και οριζόντιες με δανεισμό δεκάδας και κρατούμενο.
- Στην επίλυση απλών προβλημάτων πρόσθεσης και αφαίρεσης χρειαζόταν βοήθεια στη κατανόηση του προβλήματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

«Το πρώτο στάδιο για την αντιμετώπιση του προβλήματος, είναι η έγκαιρη διάγνωσή του»

Εκπαιδευτικές και υποστηρικτικές μεθόδους πρέπει να γίνονται πάντα με παράλληλη ψυχολογική υποστήριξη του δυσλεκτικού παιδιού και της οικογένειάς του.

Ένας δυσλεκτικός μαθητής για να ξεπεράσει τις δυσκολίες του στο γλωσσολογικό μάθημα πρέπει να διδαχθεί συστηματικά:

- εξατομικευμένο πρόγραμμα.
- ειδικές μεθόδους.
- εξειδικευμένο εκπαιδευτικό.

Με τις μεθόδους:

α) ΠΟΛΥΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

β) ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

γ) ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ

(Φωνολογικό, Μορφολογικό,
Σημασιολογικό, Πραγματολογικό)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

*ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΛΥΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ (μείγμα των
υπάρχοντων διδακτικών μεθόδων)*

- Παίρνουμε 3 καλάθια,
- το πρώτο περιέχει αντικείμενα από πλαστικό ή ξύλο,
- το δεύτερο κάρτες με τις εικόνες των αντικειμένων και τη λέξη του αντικειμένου γραμμένη στο κάτω μέρος της κάρτας,
- και το τρίτο περιέχει μόνο τις λέξεις των αντικειμένων γραμμένες σε κάρτες.

Στόχος:

καθώς ο εγκέφαλός του κάνει τους συσχετισμούς μεταξύ των τριών αυτών αντικειμένων, την ίδια στιγμή ενεργοποιεί μια διαδικασία κατανόησης των σχέσεων του συγκεκριμένου (το αντικείμενο καθ'εαυτό) με τη συμβολική του απεικόνιση (την εικόνα) και με την αφηρημένη του μορφή (τη γραμμένη λέξη).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Aaron, P.G (1989). Dyslexia and Hyperlexia. U.S.A:University of Indiana.
- 2) Αναστασίου, Δ. (1998). ΔΥΣΛΕΞΙΑ- Θεωρία και έρευνα, Όψεις Πρακτικής. Τόμος ά. Αθήνα: Ατραπός.
- 3) Αυλίδου- Δοϊκου, Μ. (2002). ΔΥΣΛΕΞΙΑ- Συναισθηματικοί παράγοντες και ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα .
- 4) Μαυρομμάτη, Δ, (1995). Η κατάρτιση του προγράμματος αντιμετώπισης της δυσλεξίας. Αθήνα 33-54,
- 5) Μάρκου, Σ.Π. (1998). Δυσλεξία (4η Εκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- 6) Myers, P.I., Hammil, D.D. (1969). Methods for Learning Disorders. John Wisley & Sons.
- 7) Miles, T.R., Miles, E. (1999). Dyslexia: a hundred years on (2nd Ed.). Open University Press.
- 8) Πολυχρονοπούλου Σταυρούλα, (1995) "Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες" , Αθήνα. 218)
- 9) Pumfrey, P.D., Reason, Rea. (1998). Specific Learning Difficulties (Dyslexia)- Challenges and Responses (2nd Ed.). Routledge/ Falmer.
- 10) Pavlidis GTh. (1981) 'Do eye movements hold the key to dyslexia?' Neuropsychologia, 19, 57-64
- 11) Peer, L., Reid, G. (2003). Introduction to Dyslexia. David Fulton Publishers L.T.D.